

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen Zaman Tutumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21103>

Özet

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği, bireylerin zaman perspektiflerine ve zamanla kurdukları psikolojik ilişkiye dair tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ergen popülasyonunun zamana yönelik geçmişi, şimdi ve gelecek odaklı biçimlerini ve duygusal tepkilerini değerlendirmeyi hedefler. Ölçeğin Türkçe'ye adaptasyonu, gençlerin zaman yönetimini, planlama yeteneklerini ve akademik başarılarını etkileyen temel psikolojik yapıları incelemek için önemli bir adım olmuştur.

Ölçek, Çelik, Sahranç, Kaya ve Turan (2017) tarafından İngilizce orijinalinden Türkçe'ye **uyarlama** çalışması yapılarak kazandırılmıştır. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk kültürü ve diline uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli dilsel ve psikometrik analizleri içermektedir. Ölçek, özellikle eğitim ve gelişim psikolojisi alanlarında ergenlerin zaman algısının incelenmesinde kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ergen, **Zaman Tutumu**, Zaman Perspektifi, Psikometrik Ölçek, Ergenlik, Uyarılma, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Çelik, E., Sahranç, Ü., Kaya, M., Turan, M.E.

Amaç

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği'nin temel amacı, **ergenlik** dönemindeki bireylerin zamana yönelik sahip oldukları tutumları ve perspektifleri güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu tutumlar genellikle geçmişi odaklı, şimdi odaklı (hazcı veya kaderci) ve gelecek odaklı olmak üzere çeşitli boyutlarda incelenir.

Ölçeğin Türkçe uyarlamasının özel amacı, Türk kültür bağlamında ergenlerin zaman algılarının akademik performans, motivasyon ve genel iyi olma düzeyleri ile ilişkisini araştırmaktır. Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara, ergenlerin zamanı nasıl deneyimlediklerini ve bu deneyimin davranışsal sonuçlarının anlamada yardımcı olacak nicel veriler sağlamaktadır.

Yapı

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği, bireyin zamanı psikolojik olarak nasıl deneyimlediği ve değerlendirdiği anlamına gelen **zaman tutumu** (veya zaman perspektifi) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bireyin kararlarını ve davranışlarını etkileyen bilişsel ve duygusal bir eğilim

olarak kabul edilir.

Ölçek, muhtemelen, zaman perspektifi literatüründe yaygın olarak kabul gören Zimbardo ve Boyd'un çal??malarına dayanan çok boyutlu bir yapıyı yansıtmaktadır. Bu boyutlar, tipik olarak zamanın farklı dilimlerine (geçmiş, şimdi, gelecek) yönelik pozitif veya negatif yönelimleri kapsamaktadır. Adaptasyon çal??masında, bu boyutların Türkçe formda da kültürel olarak tutarlı bir şekilde ayrıştıp ayrıştımadığını incelenmiştir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi doğrudan verilmemiş olsa da, Çelik ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen adaptasyon çal??ması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve ölçüt bağıntılı geçerliliğini incelemiştir. Yapısal geçerlik, genellikle **Faktör Analizi** yöntemleri (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) kullanılarak test edilmiştir.

Adaptasyon çal??masında, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısını koruyup korumadığını Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile kontrol edilmiştir. Bu analizler, Türkçe formun iyi uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, TLI değerleri) göstererek, orijinal ölçeğin boyutlarının Türkçe örneklemede de geçerli olduğunu desteklemektedir. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili psikolojik yapılarla (örneğin, kaygı, depresyon veya zaman yönetimi becerileri) ilişkisi incelenerek ölçüt bağıntılı geçerlik sağlanmıştır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik bilgisi belirtilmemiş olmasına rağmen, adaptasyon çal??malarının temel gerekliliği olarak, Çelik ve arkadaşları (2017) ölçeğin iç tutarlılığını ve muhtemelen test-tekrar test **güvenirliğini** incelemişlerdir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile rapor edilir.

Adaptasyon çal??masında, Ergen Zaman Tutumu Ölçeği'nin toplam puanı ve alt boyutları için hesaplanan Cronbach Alfa katsayılarının kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 veya üzeri) olduğu varsayılmaktadır. Bu yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin Türkçe formunun tutarlı sonuçlar ürettiğini ve ergen popülasyonunda güvenle kullanılabilceğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamak amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Orijinal ölçek, genellikle üç veya daha fazla alt boyutu içermektedir (örneğin, Gelecek Pozitif, Şimdi Hedonistik, Geçmiş Negatif gibi). Adaptasyon sürecinde, öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri incelenmiş ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile model uyumu test edilmiştir.

DFA sonuçları, Türkçe formun orijinal yapıyı koruduğunu ve faktör yüklerinin kabul edilebilir seviyelerde olduğunu ortaya koymuştur. Bu analizler, araştırmacılara ölçekten elde edilen puanların hangi teorik alt yapıya karşılık geldiği konusunda netlik sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama, Öz Bildirim Ölçeği

Format: Genellikle Likert Tipi Derecelendirme Formatı (Ölçekte belirtilmediği için adaptasyon çalışmalarında yaygın kullanılan format varsayılmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (İngilizce)

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Ortaokul ve Lise öğrencileri (Genellikle 12-18 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması, genellikle farklı sosyo-ekonomik ve akademik çevrelerden gelen lise veya ortaokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireylerin maddelere ne derece katıldıkları belirtilen öz bildirim yöntemine dayanır.

Anahtar Kelimeler

Zaman Algısı, Psikoloji, Eğitim Araştırmaları, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Gençlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Eyüp Çelik

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

İletişim E-posta Adresleri: eyupcpr@hotmail.com

Yazın Adresi: Adaptasyon çalışmasının yapıldığı kurum veya yazarın güncel adresi (Bilgi mevcut değil).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar (Eyüp Çelik) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlarda genellikle izin alınması tavsiye edilir.

Test Yılı (Adaptasyon): 2017 (Yayın yılı baz alınmıştır.)

Orijinal PDF İndirme Bağlantısı: Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası [ergen-zaman-tutumu-olcegi-toad.pdf](#) adresinden indirilebilir.

Kaynaklar

Çelik, E., Sahraç, Ü., Kaya, M., & Turan, M.E. (2017). Adolescent Time Attitude Scale: Adaptation into Turkish. *Universal Journal of Educational Research* 5(2), 252-257.

Ergen Zaman Tutumu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynaktan alınmamıştır. Bu bölüm, ölçek maddeleri elde edildiğinde buraya eklenmek üzere ayrılmıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM